

Dzisiaj — podpisanie układu berlińskiego?

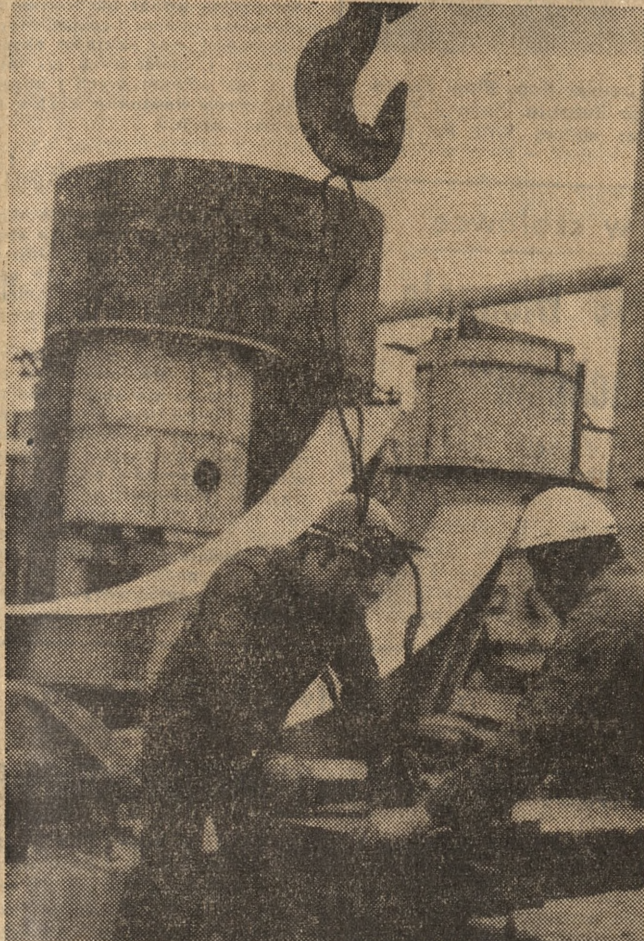
Jak informuje DPA, rzecznik rządu NRF Conrad Ahlers oświadczył w piątek prasie, iż rząd NRF oczekuje, że porozumienie czterostonne w sprawie Berlina Zachodniego zostanie podpisane, jak zapowiedziano, już w sobotę. W tej sprawie bońskie MSZ przeprowadziło rozmowy ze stroną radziecką. (PAP)

GWIAZDOS WIELKOPOLSKI

POZNAN
SOBOTA
3
CZERWCA
1972

Wydanie AB
Rok XXVIII
Nr 131 (8793)
Cena 50 gr

Chemia dla rolnictwa

W Policach zakończono obecnie rozruch technologiczny drugiej Wytwórni Kwasu Siarkowego i trwają przygotowania do rozpoczęcia pełnej produkcji. Zakończono także budowę drugiej wytwórni nawozów.

Na zdjęciu: J. Lesiński i M. Rachowicz montują podstawę pieca nr 6 do spalania siarki.

CAF — Undro

Wzrosły perspektywy trwałego pokoju

Prezydent R. Nixon o wizytach w Moskwie i Warszawie

W piątek o godz. 2.10 czasu warszawskiego (w czwartek 21.10 czasu waszyngtońskiego) po zakończeniu oficjalnych wizyt w Związku Radzieckim, w Teheranie i Polsce prezydent Stanów Zjednoczonych Richard Nixon wraz z małżonką przybył do Waszyngtonu. Bezpośrednio z lotniska udał się on do siedziby Kongresu, gdzie wygłosił przemówienie podsumowujące wyniki tej podróży.

Na wstępie prezydent Nixon podkreślił, że na wszystkich etapach swej podróży spotkał się z dążeniem do poprawy stosunków ze Stanami Zjednoczonymi dla umocnienia pokoju. Zapewnił on Kongres USA i naród amerykański, iż pozytywnie i z optymizmem ocenia wyniki swej podróży, której najważniejszym etapem były rozmowy w Związku Radzieckim, ostatnim zaś rozmowy w Warszawie.

Swe przemówienie prezydent Nixon poświęcił przede wszystkim wynikom swych rozmów z przywódcami radzieckimi w Moskwie. Perspektywy trwałego pokoju, powiedział prezydent Nixon — wzrosły, groźba wojny, choć nie zniknęła, jednak zmniejszyła się, położone zostały fundamenty pod budowę nowych stosunków między dwoma najpotężniejszymi krajami świata. Prezydent Nixon wymienił

wszystkie układy podpisane w Moskwie w ub. tygodniu, nazywając je doniosłymi krokami na

Dokończenie na str. 2

Nacjonalizacja „IPC”

Prezydent Iraku Al Bakr ogłosił w czwartek całkowitą nacjonalizację towarzystwa „Iraq Petroleum Company”, będącego dotychczas w rękach konsorcjum zachodnich towarzystw naftowych. Podobnie postąpiły władze Syrii. Przez terytorium Syrii biegała rurociągi tego towarzystwa z Iraku oraz znajdują się tam stacje pomp i inne urządzenia naftowe.

Obrazy CENTO w Londynie

W Londynie obraduje 19 sesja Rady Ministerialnej paktu CENTO. Otwierając w czwartek obrady premier W. Brytanii Edward Heath oświadczył, że W. Brytania pragnie utrzymać swe pozycje w rejonach Oceanu Indyjskiego i Zatoki Perskiej. W tym celu — oświadczył on — rząd brytyjski zmodyfikował swe stosunki z emiratami Zatoki Perskiej, pozostawiając w siłach zbrojnych tych księstw oficerów brytyjskich oraz zawierając z tymi państwami nowe „układy o przyjaźni”.

Okrety USA w portach Grecji

Jednostki VI floty amerykańskiej na Morzu Śródziemnym korzystają z portów greckich jako „portów macierzystych” od 1 lipca br. — oświadczył w czwartek przedstawiciel ministerstwa marynarki wojennej USA.

Wkrótce do Aten przybędą pier-

2,4 miliarda złotych przemysłu chemicznego w banku „20 miliardów”

Delegacja chemików u P. Jaroszewicza

Z okazji zbliżającego się „Dnia Chemika” prezes Rady Ministrów Piotr Jaroszewicz przyjął 2 bm. delegację pracowników przemysłu chemicznego, papirniczego, ceramicznego i szklarskiego.

W przemyśle maszynowym

Dodatkowe wyroby wartości 1,5 mld zł

Zalogi zakładów przemysłu maszynowego pomyślnie realizują dodatkowe zadania, których wykonania podjęły się w odpowiedzi na apel Sekretariatu KC PZPR i Prezydium Rządu. W ciągu 5 pierwszych miesięcy br. wykonały one swe postanowienia już w 44 proc., dostarczając gospodarce dodatkowe wyroby wartości 1,5 mld zł. Wyprodukowano m. in. 288 dodatkowych ciągników dla rolnictwa, 320 „polskich fiatów”, 190 samochodów ciężarowych, prawie 800 motorowerów, 5 tys. piecyków do łazienek. (PAP)

Pod hasłem współpracy

Obrazy przedstawicieli państw europejskich

W brukselskim Pałacu Kongresów rozpoczęło się wczoraj zgromadzenie sił społecznych na rzecz bezpieczeństwa i współpracy w Europie. W pracach zgromadzenia biorą udział przedstawiciele społeczeństwa praktycznie wszystkich krajów kontynentu europejskiego w tym delegacja polska, której przewodniczy członek Rady Państwa, przewodniczący sejmowej Komisji Spraw Zagranicznych, przewodniczący Zarządu Polskiej Grupy Unii Międzyparlamentarnej W. Kraśko. Porządek dnia zgromadzenia obejmował szeroki krąg problemów, rozwiązaniami których są żywotnie zainteresowane narody krajów europejskich. Zgromadzenie potrwa do 5 czerwca. (PAP)

wsze rodziny marynarzy amerykańskich.

Naciski na Makariosa

Synod cypryjski ponownie zażądał od arcybiskupa Makariosa, by ustąpił ze stanowiska prezydenta kraju. Jak wiadomo, z żądaniem

PAP-RADIO-INF.WK-TELEFONEM
RADIO-INF.WK-TELEFONEM-PAP
INF.WK-TELEFONEM-PAP
TELEFONEM-PAP-INF.WK-TELEFONEM-PAP
PAP-INF.WK-TELEFONEM-PAP
RADIO-INF.WK-TELEFONEM-PAP

takim Synod wystąpił po raz pierwszy w marcu br. argumentując, że władza duchowna i świecka nie powinna być skupiona w jednym ręku. Prezydent Makarios zdecydowanie odrzucił to żądanie, twierdząc, że pozostanie na swym stanowisku zgodnie z wolą Cypryotów.

Nowa eksplozja w Londonderry

W Londonderry w Irlandii Północnej eksplodowała w piątek rano półciężarówka pozostawiona na ulicy. Dwóch policjantów i jeden cywil zostało ciężko rannych.

Groźba zamachów w NRF

Po aresztowaniu szefa grupy anarchistycznej „Baader — Mein-

Witając uczestników spotkania premier P. Jaroszewicz przekazał im, a za ich pośrednictwem wszystkim pracownikom zrzeszonym w Związku Zawodowym Chemików, wyrazy uznania za dotychczasowy wysiłek, za dobre wyniki pracy uzyskane w roku ubiegłym i w okresie 5 miesięcy bieżącego roku. Premier zwrócił uwagę na rolę i rangę chemii, jako przemysłu, który decyduje w dużej mierze o poziomie produkcji i nowoczesności wieloletniej naszej gospodarki takich jak: rolnictwo, przemysł lekki, przemysł maszynowy, budownictwo i inne. Chemia w coraz to większym stopniu wpływa na zaopatrzenie rynku w wyroby powszechnego użytku.

Piotr Jaroszewicz podkreślił

Stocznicy skracają czas budowy statków

Dynamiczny rozwój przemysłu okrętowego w świecie oraz wzrastająca z każdym rokiem konkurencja na stocznym rynku, nie pozostawia bez wpływu na wydanie skrócenie okresu budowy statków w Stoczni Szczecińskiej im. A. Warskiego. Postęp jest tu bardzo duży. Budowa kadłubów pierwszych 10-tysięczników na przełomie lat 50 i 60 trwała np. około 10 miesięcy. Aktualnie cielska po tężnych 32-tysięczników, a więc statków ponad trzykrotnie większych, spływają na wodę zaledwie po niecałych czterech miesiącach od czasu położenia stępki. Ponadto kadłuby niektórych statków w momencie wodowania są już w około 60 procentach wyposażone. W zasadzie w ciągu czterech miesięcy montuje się na nich wszystkie podstawowe agregaty i urządzenia, co z kolei umożliwia znacznie szybsze przekazanie statków do eksploatacji.

Przewiduje się, iż do 1975 r. cykl budowy statku zostanie skrócony jeszcze bardziej. Jeśli wszystkie założenia zostaną zrealizowane (a wiąże się to także z pewnymi inwestycjami), to statki spływać będą w niecałe 2 miesiące. (PAP)

hoff”, Andreasa Baadera i dwóch jego współników policja zachodnio-niemiecka otrzymała nowe telefonny, za pośrednictwem których zaplanowano kolejne zamachy bombowe. Policja ostrzegła w związku z tym mieszkańców Frankfurtu. Środki ostrożności podjęto również w Stuttgarcie i w innych miastach NRF.

P. Picasso doktorem h.c.

Najwybitniejszy malarz współczesny Pablo Picasso otrzymał tytuł doktora honoris causa Uniwersytetu Paryskiego. Jest to rzadki przypadek kiedy uczelnia francuska przyznała tytuł doktora honoris causa osobie nie będącej naukowcem.

Matura w szkołach radzieckich

Prawie trzy miliony uczniów klas dziesiątych w Związku Radzieckim przystąpiło do egzaminów maturalnych. W samej Moskwie maturę zdaje 48 tys. uczniów. Pierwszym egzaminem był pisemny z języka rosyjskiego. Zdający mieli do wyboru jeden z następujących tematów: „Siła prawdziwego patriotyzmu w powieści Lwa Tołstoja „Wojna i Pokój”, „Szeregowi rewolucjonistów w powieści A. Fiedajewa „Kłeska” i w sztuce K. Treniewa „Lubow Jarowa” oraz trzeci temat — „Rozsądek i sztuka w tworzeniu duchowego bogactwa społeczeństwa socjalistycznego”.

7 czerwca — plenarne posiedzenie Sejmu

W przyszłym tygodniu odbędzie się plenarne posiedzenie Sejmu. Rozpocznie się ono 7 czerwca. Centralne miejsce zajmie na nim ostateczne rozpatrzenie i uchwalenie projektu o pięcioletnim planie społeczno-gospodarczego rozwoju kraju w latach 1971—1975. Generalnym sprawozdawcą będzie pos. Stanisław Kowalczyk, przewodniczący Komisji Planu Gospodarczego, Budżetu i Finansów.

Posłowie zaakceptowali generalnie założenia projektu uchwały o planie pięcioletnim. Uwagi, wnioski i propozycje ujęte zostaną w dezzyderatach komisji, bądź znajdując odzwierciedlenie w sprawozdaniu, które będzie przedstawione Sejmowi. (PAP)

Dokończenie na str. 2

Za 8 dni otwarcie 41 MTP

W szybkim tempie powstaje targowa ekspozycja

Pozostał zaledwie tydzień na przygotowania do 41 Międzynarodowych Targów Poznańskich. Pracuje tu obecnie około 2400 ludzi. Przybyli do tej pory prawie wszystkie ekipy techniczne wystawców zagranicznych. Z każdym dniem przybiera ekspozycja. Trwają też ostatnie zabiegi kosmetyczne.

Na tegorocznych Targach ekspozycję swoje wyroby będące ponad 2,5 tys. wystawców krajowych oraz około 3,5 tys. zagranicznych. M. in. po pięciu latach nieobecności zaprezentują w Poznaniu swoje wyroby producenci chińscy. Mimo, że powierzchnia wystawowa wzrosła w bieżącym roku o 6 tys. m kw. — nie starczyło miejsca dla wszystkich. Sporo wystawców musiało ograniczyć rozmiały swoich ekspozycji.

Naczelnym hasłem tegorocznych Targów jest zacieśnienie związków przemysłowych krajów biorących udział w MTP, zwłaszcza zaś krajów socjalistycznych. Większość ekspozycji zostanie podporządkowana temu tematowi.

Z nowych inwestycji na terenach wystawowych najważniejszą jest pawilon włoski o powierzchni 5200 m kw. Nowością jest także przeniesienie części ekspozycji do Pałacu Kultury. Znajdą się tam meble i materiały dekoracyjne. Nad Małą, jak co roku, wystawiany będzie sprzęt sportowy i turystyczny. Natomiast w Na

ramowicach zorganizowano ponownie wystawę rolniczą, na której pokazane zostaną zarówno maszynowe jak i zwierzęta.

Na przyjęcie gości targowych przygotowuje się intensywnie całe miasto. Wzdłuż tras dojazdowych do terenów targowych ustawiane są tablice informacyjne. Trwają też ostatnie przygotowania bazy noclegowej.

Oficjalne otwarcie 41 MTP nastąpi w niedzielę 11 czerwca. Od godziny 14 tego dnia tereny targowe udostępniowane zostaną zwiedzającym. (k)

W Wietnamie Płd.

Walki o Kontum Hue i An Loc

Lotnictwo Stanów Zjednoczonych kontynuuje naloty na Demokratyczną Republikę Wietnamu. Radio Hanoi podało w piątek, że poprzedniego dnia obrona przeciwlotnicza zestrzeliła trzy dalsze samoloty USA w prowincjach Yen, Vin Phu i Lang Son położonych na północ od stolicy DRW. W dniach 27, 28 i 30 maja zestrzelono 4 maszyny amerykańskie nad dwoma prowincjami tzw. czwartej strefy — Ha Tinh i Nghe An. Ogółem Stany Zjednoczone do chwili obecnej straciły 3625 samolotów nad DRW.

Wszystkie trzy miasta, Hue, Kontum, An Loc — jak stwierdza korespondent agencji UPI — mogą być zdobyte przez bojowników. Od działań południowowietnamskie brońące Hue usiłowały przeprowadzić kontratak na północny zachód od tego miasta. Jednakże zostały one natychmiast odrzucone, silnym ogniem artyleryjskim z dział dalekiego zasięgu znajdujących się w okolicy Hue uderzeni przez patriotów prowincji Quang Tri. Na kolumnę reżimowych wojsk pancernych spadło około 50 pocisków artyleryjskich o kalibrze 130 mm. (PAP)

Logo

Zachmurzenie ma być umiarkowane, okresami duże, miejscami, zwłaszcza na południu opady. Skłonność do lokalnych burz. Temperatura maksymalna od 15 st. na północy do 20 st. na południu. Wiatry słabe zmienne.

W procesie A. Davis

Przemówienia obrońców

Po zakończeniu postępowania dowodowego w procesie amerykańskiej komunistki Angeli Davis przed sądem w mieście San Jose (Kalifornia), zabrali głos przedstawiciele obrony. Określili oni zarzuty wysunięte przez prokuraturę jako „gigantyczną machinację” i apelowali do ławy przysięgłych o wyrok uniewinniający. Angela Davis jest — jak wiadomo — Murzynką i niezłomnie występuje przeciwko dyskryminacji murzyńskiej ludności USA. Ława przysięgłych składa się z 7 kobiet i 5 mężczyzn — wyłącznie białych.

Posiedzenie Prezydium Rządu

Prezydium Rządu na swym wczorajszym posiedzeniu omówiło wstępnie zbiorczy plan realizacji przez stronę polską ustaleń, wynikających z kompleksowego programu dalszego pogłębiania oraz doskonalenia współpracy i rozwoju socjalistycznej integracji gospodarczej krajów RWPG.

Program ten, przyjęty na XXV sesji RWPG, określa rozwój działalności RWPG, jako głównej organizacji gospodarczej krajów socjalistycznych, a równocześnie ustala perspektywę i wzajemne powiązania gospodarcze oraz naukowo-techniczne krajów członkowskich. Wskazuje także na przedsięwzięcia gospodarcze i organizacyjne, które będą stopniowo realizowane w odpowiednio ustalonych terminach. Znaczenie kompleksowego programu znalazło pełny wyraz w Uchwale VI Zjazdu PZPR, która kładzie nacisk na jego konsekwentną realizację w ramach społeczno-gospodarczego rozwoju kraju. Podstawowe wnioski i zadania, wynikające z tego programu zostały uwzględnione w planie 5-letnim. W nawiązaniu do niego, na mocy odpowiedniej uchwały Rady Ministrów, resorty gospodarcze i urzędy centralne opracowały plany realizacji kompleksowego progra-

mu. Na tej podstawie Komisja Planowania ustaliła wraz z zainteresowanymi instytucjami centralnymi zbiorczy plan realizacji zaleceń XXV sesji RWPG.

Na posiedzeniu przedyskutowano także zarys koncepcji rozwoju (do 1980 r.) stosunków gospodarczych z krajami rozwijającymi się.

Prezydium Rządu rozpatrzyło wstępnie program przyspieszonego rozwoju usług dla ludności do 1980 roku. Określa on dodatkowe zadania w sferze usług, ponad ustalenia planu na lata 1971–75, a także precyzuje środki i warunki niezbędne dla prawidłowej realizacji tych przedsięwzięć. Całość problematyki była w ostatnich tygodniach przedmiotem prac specjalnego zespołu, powołanego przez Prezesa Rady Ministrów.

Szczególne uwagę poświęcono sprawom związanym z międzyresortową koordynacją działalności usługowej; funkcje te będzie wykonywać nowo utworzone Ministerstwo Handlu Wewnętrznego i Usług. Podkreślono rolę i wagę rad narodowych wszystkich szczebli w prawidłowym rozwiązywaniu bieżących i perspektywicznych zadań w dziedzinie handlu oraz usług dla ludności w poszczególnych regionach kraju.

Prezydium Rządu podjęło decyzję o nowej organizacji Międzynarodowych Targów Poznańskich. Przewiduje ona, że – począwszy od 1973 r. – impreza ta będzie organizowana dwa razy w roku: w czerwcu – targi o charakterze inwestycyjnym, zaś na przełomie września i października – targi poświęcone przemysłowym

artykułom konsumpcyjnym i rolno-spożywczym, przy czym te ostatnie w początkowym okresie odbywać się będą co drugi rok. Dzięki takiemu rozwiązaniu będzie można jednocześnie w znacznie większym stopniu sprostać zapotrzebowaniu zagranicznych i krajowych dostawców na powierzonej wystawowej, a także zapewnić lepszą obsługę gości targowych.

W związku z uchwaleniem przez Sejm w październiku ub. roku Ustawy o uregulowaniu własności gospodarstw rolnych, poważnie wzrosły dotychczasowe zadania organów rad narodowych i służby geodezyjno-rolnej. Biorąc to pod uwagę, Prezydium Rządu podjęło decyzję, zmierzającą do kadrowego wzmocnienia tej służby na szczeblu powiatowym.

Na posiedzeniu ustalono zmiany w tegorocznym planie inwestycyjnym Ministerstwa Przemysłu Spożywczego i Skupu. Mają one na celu zapewnienie środków: na zwiększenie produkcji dla poprawy zaopatrzenia rynku, na rozwój produkcji drobiarskiej, a także na zwiększenie powierzchni magazynów zbożowych. (PAP)

Prezydent R. Nixon o wizytach

Dokończenie ze str. 1
przód w kierunku rozwoju i współpracy obu krajów.

Przypominając, że układ w sprawie Berlina Zachodniego i w sprawie ograniczenia zbrojeń strategicznych stanowią doniosłe kroki, prezydent zapowiedział, że podjęte zostaną próby osiągnięcia pełnego porozumienia w zakresie całkowitego zakazu broni strategicznych. Stwierdził on jednak jednocześnie, że USA „nie wyrzekają się swych zasad politycznych i nie mają zamiaru rezygnować ze swych sojuszników”.

Słowa prezydenta poświęcone układowi o ograniczeniu zbrojeń strategicznych Kongres powitał oklaskami. Adresując najwyraźniej swe słowa do prawicowych kongresmenów, którzy wyrażali sprzeciw wobec układów, prezydent Nixon apelował o jego ratyfikację.

Nawiązując do swego pobytu w Warszawie, prezydent Nixon oświadczył, że szczególnie ważne ma fakt, iż jego podróż mająca przyczynić się do zbudowania pokoju na świecie zakończyła się właśnie w Polsce. Żaden kraj na świecie nie poniósł większych cierpień wskutek wojny niż Polska i żaden nie może więcej zyskać na pokoju. (PAP)

Delegacja chemików u P. Jaroszewicza

Dokończenie ze str. 1

nym. Wyraził też przekonanie, że pracownicy przemysłu chemicznego wywiążą się w pełni ze swoich zadań. O dużym zaangażowaniu chemików świadczy ich udział w akcji „20 miliardów”, w której zgłoszili dodatkową produkcję wartości 2,4 miliarda złotych.

Uczestnicy spotkania – przedstawiciele zjednoczeń i zakładów przemysłu chemicznego – mówili o najważniejszych problemach związanych zarówno z dniem dzisiejszym, jak i rozwojem polskiej chemii w latach następnych oraz o wysiłkach jakie podejmuje się dla poprawy warunków socjalno-bytowych. Uczestnicy spotkania podkreślali również, że choć tegoroczne zadania nie są łatwe, wykonują je w pełni. (PAP)

Uroczystości Bożego Ciała

1 bm. odbywały się w kraju tradycyjne uroczystości święta kościelnego – Bożego Ciała. W Warszawie uczestniczył w nich książę kardynał Stefan Wyszyński. Wierni przeszli w procesji trasą od katedry św. Jana na Starym Mieście przez Plac Zamkowy i Krakowskie Przedmieście.

W Krakowie procesja, prowadzona przez księdza kardynała Karola Wojtyłę, przeciągnęła ulicami Starego Miasta na Wawelskie Wzgórze.

We Wrocławiu uroczystości Bożego Ciała odbyły się na Ostrowiu Tumskim. Procesja prowadzona przez księdza arcybiskupa Bolesława Kominka przeszła z katedry wrocławskiej trasą wokół Ostrowia Tumskiego.

W Poznaniu procesja wyruszyła z kościoła farnego na Starym Mieście trasą wokół rynku. W procesji wzięli udział ksiądz arcybiskup Antoni Baraniak. Uroczystości odbyły się także w Gnieźnie. (PAP)

Uprowadzenie milionera w Caracas

W stolicy Wenezueli, Caracas, zo stał w piątek uprowadzony, najprawdopodobniej przez członków partyzantki miejskiej, milioner Carlos Dominguez. Za wypuszczenie go na wolność porwawca domaga się wyplacenia okupu w wysokości 5 mln bolivarów (431 tys. funtów szterlingów). (PAP)

Dzisiejszy serwis informacyjny opracował Jerzy Wałaszek.

Z pobytu F. Castro na Węgrzech

2 bm. przebywający na Węgrzech premier Kuby Fidel Castro obecny był na występie Państwowego Zespołu Pieśni i Tańca w Budapeszcie. Z prawej minister kultury WRL Pal Ilku. CAF – PI – telefoto

Polacy i Japończycy – w czołówce

IV Międzynarodowe Biennale Plakatu w „Zachęcie”

Wczoraj w salach warszawskiej „Zachęty” otwarto IV Międzynarodowe Biennale Plakatu, na które nadeszło swe prace 468 artystów z 37 krajów.

Tegoroczne Biennale Plakatu przyniosło duży sukces polskiemu artystom-plastykom. W dziale plakatu o tematyce społecznej I nagrodę i złoty medal zdobył Roman Cieślewicz za plakat pt. „Zoom contre la pollution de l'oeil”. II nagrodę i medal srebrny przyznano zespołowi plastyków fińskich w składzie: Kaj Lindholm, Seppo Naraenen, Pekka Raman i Erkki Ruuhinen za plakat „John Fitzgerald Kennedy, Robert Francis Kennedy, Martin Luther King – who will be next one?”. III nagrodę i medal brązowy – artystom japońskim Eiko Ishioka i Nariaki Yokosuka za plakat „Power now”.

W dziale plakatów reklamowych I nagrodę i złoty medal otrzymał Andre Francois (Francja) za reklamę samochodów „Citroen”. II nagrodę i medal srebrny – Hirokatsu Hijikata (Japonia), zaś III nagrodę i medal brązowy – Enzo Careccia (Włochy).

W dziale plakatów, dotyczących wydarzeń kulturalnych I nagrodę i złoty medal zdobyła praca Shigeo Fukudy (Japonia). II nagrodę wraz ze srebrnym medalem otrzymał polski artysta-plastyk Waldemar Świerzy, a III nagrodę i medal brązowy – Ikko Tanaka (Japonia).

Poza tym przyznano szereg

wyróżnień honorowych, a wśród 12 nagród ufundowanych przez instytucje i organizacje, aż 9 otrzymali artyści-plastyści polscy. (PAP)

Z procesu o zabójstwo J. Gerharda

Kończy się postępowanie dowodowe

Postępowanie dowodowe w procesie o zabójstwo Jana Gerharda przeciwko Zygmuntovi Garbackiemu i Marianowi Romanowi Wojtasikowi zbliża się ku końcowi. Wczoraj, w 7 dniu procesu zeznawali dalsi świadkowie. Wyjaśnili oni szereg okoliczności, związanych z popełnieniem przez oskarżonych pospolitych przestępstw kryminalnych: napadów rabunkowych i kradzieży.

Przewiduje się, że dziś złożą zeznania ostatni już świadkowie i zakończone zostanie postępowanie dowodowe, w tym procesie.

Wczoraj zeznawał m. in. cudzoziemiec – student IV roku Architektury Politechniki Warszawskiej, kolega Garbackiego ze studiów. Garbacki odwiedzał go w akademiku, a na wet pomagał mu w nauce. Nie przeszkodziło to oskarżonemu okraść kolegę w styczniu 1969 r. Garbacki zabrał wówczas świadkowi prawie całą garderobę, radio japońskie, adapter stereofoniczny i płyty. Rzeczy te sprzedał paserom.

Zakończenie

„szkoły ekonomistów”

Problemy ekonomicznej integracji w kapitalizmie były głównym tematem zakończonej wczoraj w Baranowie pod Poznaniem – dwutygodniowej tzw. międzynarodowej szkoły dla ekonomistów, zorganizowanej przez Zakład Ekonomiczny Instytutu Zachodniego z udziałem naukowców z Bułgarii, Czechosłowacji, NRD, Polski, Rumunii, Węgier i ZSRR.

Szczególne uwagę poświęcono zagadnieniom tendencji rozwojowych, sprzeczności oraz skutków ekonomicznych i społecznych tej integracji dla wewnętrznych i między narodowych stosunków krajów kapitalistycznych.

Absolutorium na uczelniach

Przełom maja i czerwca to okres uroczystości absolutorialnych absolwentów wszystkich wydziałów uczelni Poznańskich. Część tych uroczystości już się odbyła, kolejne zaś zakończą się w najbliższych dniach.

Dzisiaj natomiast w auli Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu odbędzie się absolutorium absolwentów Wydziału Rolniczego w Poznaniu. O godz. 9 odbędzie się absolutorium absolwentów wydziałów technologii rolno-spożywczej, technologii drewna i melioracji wodnych, o godz. 11.30 – wydziału rolniczego z oddziałem mechanizacji rolnictwa i o godz. 15 – wydziałów leśnego, zootechnicznego i ogrodniczego. (mb)

Układ komunikacyjny Polska – USA

31 maja w Departamencie Stanu USA w Waszyngtonie parafowany został układ Polska – USA w sprawie cywilnej komunikacji lotniczej. Ze strony polskiej układ parafował dyrektor Departamentu Współpracy Gospodarczej z Zagranicą Ministerstwa Komunikacji, Czesław Gieraltowski, zaś ze strony amerykańskiej – dyrektor Departamentu Negocjacji Lotniczych Michael Styles.

W oparciu o układ „Polskie Linie Lotnicze „Lot” otworzą w 1973 r. stałą linię na trasie Warszawa – Nowy Jork. (PAP)

Po Moskwie – Warszawa

Na wspólnej linii pokojowego współistnienia

przeprowadzonych przez Edwarda Gierka z Richardem Nixonem. Rozmowy te toczyły się zatem na linii odprężenia i miały na celu pogłębienie go, wzbogacenie o nowe treści, wynikające z polskich racji i z polskiego spojrzenia na problematykę europejską.

Jest rzeczą ogromnej wagi, że w podpisaniu w czwartek komunikacie o polsko-amerykańskich rozmowach strona amerykańska stanęła na gruncie tych zasad, które wysuwane są przez nas w polityce europejskiej od lat. Są to zasady umożliwiające oparcie współpracy międzynarodowej na zasadach integralności terytorialnej i nienaruszalności granic, niezależności i wyrzeczenia się użycia siły lub jej groźby. Z zadowoleniem przyjąłmy wynikające stąd stanowisko amerykańskie, zgodnie z którym USA witały układ zawarty między Polską i NRD w grudniu 1970 r. oraz zawarte w nim postanowienia dotyczące granic. Istotnym jest również pozytywne stanowisko USA wobec europejskiej konferencji bezpieczeństwa i współpracy, przy czym – jak to podkreślił amerykański prezydent – przewożenie do niej powinny rozpocząć się bez zbędnej zwłoki.

Skupiając się na problematyce europejskiej, amerykań-

sko-polskie rozmowy dotknęły również i innych wielkich problemów światowych. Najważniejszym z nich był problem Indochin. Zasadnicze pozycje obu stron pozostały tu rozbieżne. Nie mogło być inaczej. USA i Polskę dzieliły zasadnicze różnice ustrojowe, polityczne i ideologiczne. W rozmowach z amerykańskim prezydentem raz jeszcze daliśmy wyraz naszemu niezłomnemu poparciu dla bohatersko walczącego narodu wietnamskiego i dla politycznego rozwiązania konfliktu w oparciu o znane propozycje rządu DRW i TRRRWP, wyrażając przekonanie, iż droga do pokoju wiedzie przez wznowienie rokowań paryskich.

W oficjalnych enuncjacjach rzeczników polskiego i amerykańskiego znaleźliśmy zgodną ocenę, że rozmowy prezydenta Nixona z Edwardem Gierkiem, przewodniczącym Rady Państwa Henrykiem Jablonskim i premierem Jarosławem Bieleckim były szczerze, konstruktywne i owocne. Ocena ta cieszy, oznacza bowiem, że kraj nasz wniósł istotny wkład w ten przełomowy rozwój stosunków międzynarodowych, który łożał tak silnego bodźca w wynikach porozumień radziecko-amerykańskich zawartych w rezultacie rozmów Leonida Breżniewa z Richardem Nixonem. Wzajemny związek rozmów moskiewskich i warszaw-

skich potwierdza słusność naszego stanowiska, iż wkład kraju średniej wielkości w wielkie, o historycznym znaczeniu procesy międzynarodowe, może być znaczny i konstruktywny. Polski wkład okazał się takim dzięki temu, iż nasze poczynania znajdują się na głównej linii międzynarodowej strategii socjalistycznej wspólnoty narodów.

Refleksja nasuwająca się po wizytach Richarda Nixona w Moskwie i Warszawie sprowadza się do następującej, krzepiącej konstatacji. Treść rozmów i porozumienia zawarte z okazji wizyty amerykańskiego prezydenta z przywódcami radzieckimi i polskimi należały niewątpliwie do najważniejszych spośród osiągniętych po drugiej wojnie światowej. Zawierają one w sobie niezwykle obiecujące dla pokoju i odprężenia w Europie i w całym świecie perspektywy. Kościół stały rzucone. Obecnie chodzi o to, aby perspektywy te przekształciły się w rzeczywistość pokojowego współistnienia. Jest to jedyna droga, po jakiej poruszać się może świat ku swej przyszłości. ZSPR, Polska, cała socjalistyczna wspólnota narodów, nie zaniedbajmy niczego, aby świat wszedł na tę drogę w imię nadrzędnych interesów całej ludzkości. (API)

W poniedziałek pogrzeb księcia Windsora

W środę jeden z odrzutów RAF-4 przewiózł zwłoki księcia Windsora do W. Brytanii, a w czwartek wwieziono je do zamku Windsor, starej fortecy nad Tamizą. Przez kolejne dwa dni zwłoki księcia, dawnego króla brytyjskiego, będą wystawione na widok publiczny w jednej z kaplic zamku. Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek.

Zgodnie z życzeniem zmarłego, pogrzeb będzie miał charakter prywatny, z udziałem najbliższej rodziny. Do W. Brytanii nie przybyła jeszcze 75-letnia wdowa po księciu, gdyż jej stan zdrowia nie pozwala na razie na podróże. (PAP)

Mochy — poligon wielkiej inicjatywy

W Mochach, pow. Wolsztyn, ruszyły prace przy budowie pierwszego ośrodka socjalno-kulturalnego, wznieszonego z funduszy Banku Inicjatyw Społecznych. Taką nazwę otrzymała instytucja, której celem jest gromadzenie środków finansowych, przeznaczonych na budownictwo wiejskich ośrodków zdrowia, świetlic, klubów, bibliotek, przedszkoli i temu podobnych obiektów. Z tej wspólnej skarbnicy, do której trafią rozproszone dawniej kwoty, pochodzące z różnych źródeł społecznych oraz terenowych jednostek gospodarczych i administracyjnych, ma być wzniesionych w tej pięciolatce 56 obiektów; będą one mieścić pod wspólnym dachem wiejskie ośrodki zdrowia wraz z mieszkaniem dla służby medycznej oraz — stosownie do potrzeb — apteki, przedszkola, świetlice, kluby-kawiarnie, biblioteki. Budowa dalszych 20 takich obiektów przewidziana została na lata 1976—80.

Działanie z wyobraźnią

Ta jedyna w swoim rodzaju wielkopolska inicjatywa rozdzieliła się przed objęciem ludności rolniczej powszechnym ubezpieczeniem zdrowotnym. Racje rzeczników tej wielkiej sprawy potwierdziły uchwały VII i VIII plenum KC PZPR, podnoszące problemy socjalne do rangi naczelnych zadań polityki społeczno-ekonomicznej kraju.

Województwo nasze w zakresie poziomu opieki zdrowotnej, zwłaszcza w odniesieniu do wsi i małych miast, zajmuje jedną z końcowych lokat. Do paradoksu można zaliczyć fakt, że region nasz, posiadający znaczącą w kraju uczelnię medyczną, odczuwa dotkliwy brak kadry medycznej dla wiejskich i miasteczkowych placówek leczniczych. Główna przyczyna, to brak mieszkań dla lekarzy i pielęgniarek. Również stan obiektów typu kulturalnego na wsi wielkopolskiej nie wytrzymuje często porównania z podobnymi placówkami w innych województwach.

Ten ważny społecznie problem wzięto na warsztat kierownictwo wojewódzkiej instancji partyjnej. 13 października 1970 roku podjęta została uchwała plenum KW PZPR w

sprawie poprawy ochrony zdrowia ludności Wielkopolski. W ślad za tym Prezydium WRN opracowało kompleksowy program rozwoju sieci wiejskich ośrodków zdrowia oraz skojarzonych z nimi kubaturowo placówek socjalno-kulturalnych.

Na miarę XX wieku

Do dzieła zabrano się z pomysłem i rozmachem. Przyjęto od początku zasadę: ża-

WSI I SOBIE

Pod takim hasłem ogłoszono w ostatnim numerze „Głosu Wielkopolskiego” konkurs, którego współorganizatorem — oprócz naszej redakcji — jest Zarząd Wojewódzki Związku Młodzieży Wiejskiej. Celem tego przedsięwzięcia jest pobudzanie wszelkich inicjatyw terenowych ogniw ZMW w zakresie obejmowania patronatów nad budową ośrodków socjalno-kulturalnych, gospodarczych, komunalnych, mieszkaniowych i innych, ważnych dla poszczególnych środowisk obiektów. Konkurs jest długofalowy, a ocena pierwszego jego etapu nastąpi pod koniec bieżącego roku.

Dla kół i grup działających ZMW, które wykażą najwięcej aktywności oraz inicjatywy, ufundowane zostaną nagrody wartości 100 000 złotych.

nej prowizorki, żadnego prymitywizmu. Wznoszone obiekty muszą być na miarę warunków i wymagań drugiej połowy XX wieku. W sierpniu 1971 roku zapadły ostateczne decyzje w sprawie lokalizacji 18 obiektów, których budowa powinna rozpocząć się już w roku bieżącym.

Po zasięgnięciu opinii terenowych władz i aktywności społeczno-politycznej, wybór padł na następujące miejscowości: Wyszynów, Chodzież, Młynkowo, pow. Czarnków, Lubowo, pow. Gniezno, Dakowy Mokre i Miedzichowo, pow. Nowy Tomyśl, Siedlisko i Wieleń, pow. Trzcianka, Cielce, Kowale Pańskie, Przykona, pow. Turek, Mochy, pow. Wolsztyn (wykonawca — Wojewódzkie Zjednoczenie Budownictwa Komunalnego); Łęka Wielka, pow. Gostyń, Ostrówiec, pow. Kępno, Gostawice, Kazimierz Biskupi, pow. Koniń, Nagrodów, pow. Środa, Bucz i Bieżyń, pow. Kościan, (Zjednoczenie Budownictwa Rolniczego).

Opracowania dokumentacji podjęło się Wojewódzkie Biuro Projektów Budownictwa Komunalnego w Poznaniu. Rola generalnego wykonawcy 11 obiektów przypadła w udziale Wojewódzkiemu Zjednoczeniu Budownictwa Rolniczego.

Punktem wyjścia wszelkich prac projektowo-kosztoryso-

wych była zasada twórczego zastosowania współczesnych metod budownictwa, opartych na zunifikowanych elementach, z których można komponować dowolne układy i wielkości brył architektonicznych. Dziś można już powiedzieć, że wszelkie czynności przygotowawcze wykonane zostały w rekordowo krótkim czasie.

W Wojewódzkim Biurze Projektów Budownictwa Komunalnego rozpisany został wewnętrzny konkurs. Najlepszą okazała się koncepcja mgr inż. Rościława Kaplińskiego.

Formy na zamówienie

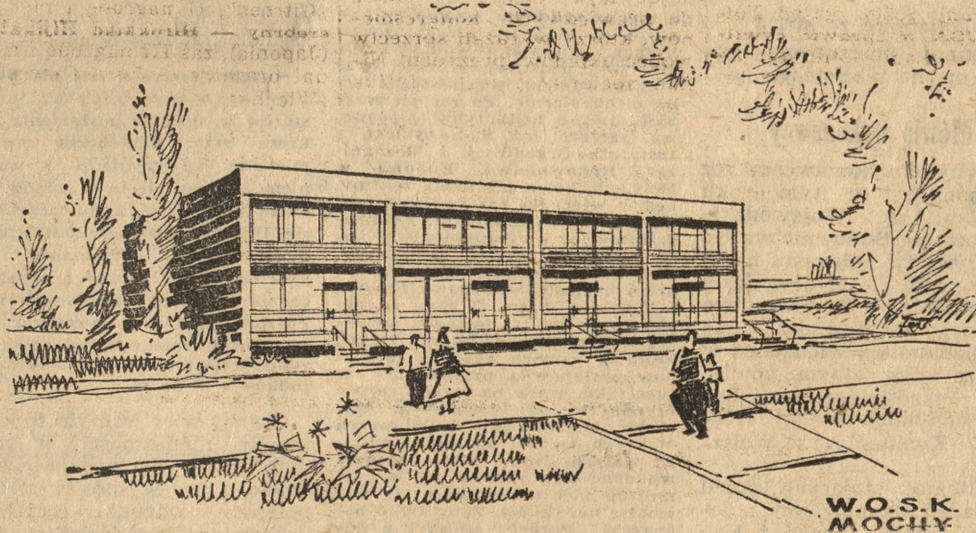
Autor projektów demonstruje na makiecie różne warianty poszczególnych obiektów, układowe segmenty w bryły partycypacyjne i piętrowe, w zależności od potrzeb i warunków lokalnych.

Oto wariant dla Mochów: stanowiąc budynek piętrowy, usytuowany równolegle do głównej drogi, obok wzniesionej tu niedawno siedziby GRN i okazałego domu Rolnika. Parter zajmie ośrodek zdrowia obejmujący poczekalnię, pomieszczenie rejestracyjne, gabinet zabiegowy, poczekalnię dla dzieci z izolacją, gabinet dentystyczny, pomieszczenie pralnicze, pokój nardni „K” oraz punkt sprzedaży leków. Na piętrze usytuowane zostaną 4 mieszkania (M-4 i M-5). Cały budynek będzie niedźwiniowy, z własną kotłownią centralną ogrzewania, bieżącą wodą ciepłą i zimną, pomieszczeniami pomocniczymi i garażem. Część partycypacyjną zajmie świetlica na 90 osób, klub-kawiarnia na 60 osób, przedszkole jednodziałowe z zapleczem kuchennym.

Po manipulacjach ściankami zmontowany zostaje wariant przewidziany dla Łęki Wielkiej: Ośrodek zdrowia i mieszkania jak w Mochach, plus apteka. Młynkowo otrzyma wariant najobszerniejszy, z dwudziałowym przedszkolem. W miejscowościach, gdzie jest już np. pomieszczenie klubowe bądź świetlica, odpowied-

Dokończenie na str. 4

JERZY WRZOSKO

Czym jest samochód, jaka jest jego rola w życiu gospodarczym kraju i jego obywateli — to sprawy powszechnie obecnie rozumiane i nie ma potrzeby ich wyjaśniania, zwłaszcza teraz, gdy realizujemy potrzebę inwestycji motoryzacyjnej. Wobec powszechnego zainteresowania sprawami motoryzacji Polska Agencja Interpress za pośrednictwem Agencji Prasowej Nowosti proponuje czytelnikom zapoznanie się z niektórymi problemami, związanymi z planami i rozwojem przemysłu motoryzacyjnego w ZSRR. A zatem, mówią twórcy radzieckiego programu motoryzacji.

Aleksander Tarasow — minister przemysłu samochodowego ZSRR: — W roku ubiegłym, w porównaniu z 1970 r., wyprodukowano w Związku Radzieckim ok. 42 tys. więcej samochodów ciężarowych i 185 tys. osobowych. Zakończono w zasadzie budowę Wołżańskiej Fabryki Samochodów w Togliatti, która ma produkować 660 tys. samochodów rocznie. W najbliższym czasie znacznie zwiększy się produkcja samochodów ciężarowych w dotychczas istniejących fabrykach.

Problem jednak nie polega tylko na zwiększeniu liczby produkowanych samochodów. W obecnej pięciolatce zmieni się także struktura naszego parku samochodowego. Obecnie z taśm produkcyjnych schodzą coraz silniejsze ciężarówki i coraz bardziej komfortowe samochody osobowe. W końcu pięciolatki chcemy, by statystyka średnia ładowność nowych samochodów ciężarowych wynosiła 5 ton. Równocześnie to jest z dodatkową produkcją ok. 102 tys. samochodów czterotonowych.

Trzeba również wspomnieć o samochodach ciężarowych o dużej ładowności. Obecnie produkujemy takie o ładowności 27 i 40 ton. W fabryce na Białorusi zaplanowaliśmy już następne, jeszcze większe, nawet o ładowności do 120 ton. Projektanci zaś opracowują plany skonstruowania w nowej pięciolatce wywozów, które będą

Samochód na każdą okazję

Trójgłos o radzieckiej motoryzacji

mogły brać do 200 ton ładunku, tj. więcej niż trzy wagony kolejowe!

Dużą gamę samochodów ciężarowych wielorakiego przeznaczenia dostarczać będzie, budowany obecnie w Tatarii, Kamski Kombinat Samochodowy (KamAZ). Z czasem stanie się on największym na świecie przedsiębiorstwem budowy dużych samochodów ciężarowych.

W obecnej pięciolatce otwierają się również szerokie perspektywy zwiększenia produkcji samochodów osobowych. Planujemy, że w 1975 r. taśmy montażowe fabryk w Moskwie, Iżewsku i Togliatti opuści około 1,2 mln różnych typów samochodów osobowych.

Doskonalenie przemysłu samochodowego, zwiększanie jego mocy, budowa nowych fabryk i modernizacja starych odbywa się przede wszystkim siłami radzieckich przedsiębiorstw. Równocześnie jednak rozwija się w tej dziedzinie współpraca z krajami socjalistycznymi i niektórymi firmami zachodnimi. W budowie fabryki w Togliatti uczestniczył „Fiat” przy budowie kombinatu nad Kamą, a ściślej — w projektowaniu fabryki silników wysokoprężnych bierze udział „Renault”.

Michał Siciński — główny inżynier projektu kamskiego centrum przemysłowego: — Nie ma na świecie zbyt wielu obiektów, których charakterystyki techniczno-ekonomiczne porównywać by można z naszym kombinatem samochodowym nad Kamą. Jest to właściwie fabryka fabryk, łącząca w sobie sześć wyspecjalizowanych przedsiębiorstw. Zajmować one będą ogromny teren:

prawie tysiąc hektarów.

Obecnie o wszystkim decyduje tempo. Zaledwie pięć lat przeznaczono na uruchomienie pierwszej części obiektu o wartości 4,5 mld rubli. Wybudowanie tak potężnego obiektu w tak krótkim czasie jest oczywiście możliwe tylko przy zastosowaniu zdobyczy rewolucji naukowo-technicznej i doświadczenia, zdobytego przy budowie innych, wielkich fabryk.

Budowa KamAZ jest w pełnym toku. W tym roku musimy zmontować jeszcze 195 tys. ton konstrukcji metalowych, ułożyć dziesiątki kilometrów szos i torów kolejowych. Jako jedną z ciekawostek podam, że hale fabryczne budujemy nie na zwykłych fundamentach, ale na żelazo-betonowych podporach, zagłębionych na 25—30 m w ziemię. To nowatorskie na świecie rozwiązanie pozwoli zaoszczędzić miliony rubli i znacznie skrócić czas budowy.

Władimir Suszkow — nacelnik Głównego Zarządu Importu Samochodów i Wyposażenia MHZ ZSRR: — Ścisła współpraca z ZSRR z niektórymi zagranicznymi firmami zaczęła się w 1966 r. z chwilą podpisania porozumienia z firmą „Renault”. Na zasadzie tego porozumienia zawarte zostały kontrakty na opracowanie projektu fabryki samochodów w Iżewsku, o zdolności produkcyjnej 220 tys. samochodów rocznie i nowych pomieszczeń dla Moskiewskiej Fabryki Samochodów Osobowych im. Lenińskiego Komsomolu, produkującej rocznie 200 tys. popularnych „Moskwiczów”.

W nowo powstającym kombinacie nad Kamą znajdzie się wyposażenie, zakupione m. in. w Polsce, NRD i Czechosłowacji. Kontrakt na projektowanie i budowę obiektu podpisano z amerykańską firmą Swindell-Dressler. Oprócz tego, w licznych firmach Francji, Włoch, Anglii, NRF i Japonii zakupione zostało wyposażenie fabryki remontowo-narzędziowej, która zostanie ukończona w tym roku. (PAI)

Stuchanung
32 płyt
 Ludwig van Beethoven — Sonata As-dur op. 26 i Sonata Es-dur op. 31 nr 3. Na fortepianie gra znana komita pianistka Halina Czerny-Stefańska. Polskie Nagrania „Muza” SXL 0763, 33 obr.
 Michał Spisak — Symphonie Concertante nr 2 i Concerto giocoso per orchestra da camera. Wykonanie Orkiestry Symfonicznej Filharmonii Narodowej pod dyrekcją Stanisława Wiślickiego. Polskie Nagrania „Muza” SXL 0726, 33 obr.

100 tys. pasków „Antistatic”

Wśród kierowców całego kraju błyskawicą karierę robią niepokojące z wyglądu paski o nazwie „Antistatic”, produkowane od początku br. przez zakłady przemysłu gumowego „Stomil” w Środzie Wlkp. Wielu posiadaczy „czterech kółek” bezskutecznie poszukuje tych pasków w sklepach „Motozbyt”. Były one „szlagierem” parryskiego salonu samochodowego w 1969 r. i średnicy „Stomil” podjął w końcu ubr. próby z rozpoczęciem ich produkcji. W br. rozpoczęto seryjną produkcję pasków dostarczając w maju na rynek 20 tys. sztuk. W czerwcu zakład wykona 30 tys. a do końca br. — 100 tys. sztuk. Pasek o specjalnym składzie gumy przewodzi prąd elektryczny. Okazuje się, że w wyniku tarcia powietrza o karoserię, na zewnętrznej części samochodu gromadzą się ładunki elektryczne; ładunki te gromadzą się z czasem w rezultacie tarcia pasażerów o siedzenie wewnątrz wozu, wpływając ujemnie na system nerwowy i wywołując zle samopoczucie u kierowcy i pasażerów m. in. powodując skłonność do torsji. Pasek „Antistatic” przymocowany do nadwozia i dotykający jezdni działa jak uziemienie i eliminuje te przykre zjawiska.

Warto dodać, że obok pasków „Stomil” rozpoczął także produkcję dociskaczy do wycieraczek szyb samochodowych, możliwiających lepsze zbieranie wody z przedniej szyby w czasie deszczu. (PAP)

Wczoraj i dziś Gdyni

NOWOCZESNOŚĆ I ZŁOTE GODY

tów w Windawie i Rewlu (obecnie Tallinn), autor wielu cenionych prac dotyczących historii i technologii budownictwa portowego. Oczywiście nie było w Polsce przed 50 laty przedsiębiorstwa, które mogłoby się podjąć zadania budowania portu — i to takiego jak Gdynia. Budowały więc głównie firmy zagraniczne, ale pod surowym okiem polskiego inżyniera.

Pierwszy statek oceaniczny zawinął do Gdyni 23 sierpnia 1923 roku. Był to „Kentucky” bandery francuskiej, statek jak na owe czasy duży o tonażu 6 614 BRT. Polskie „okno na świat” zostało otwarte.

RUSZYŁO RYBOŁÓWSTWO

Ale Gdynia z czasem rozszerza swe funkcje, port już pracuje, pora pomyśleć o rybołówstwie. „Wybudowanie w Gdyni bazy dla floty rybackiej — czytamy w „Morzu” z kwietnia 1932 roku — uruchomienie także chłodni i hali licytacyjnej, tj. utworzenie pewnego ośrodka portowo-handlowego, zachęciło wreszcie prywatny kapitał do zaangażowania się w przedsięwzięcie połowu ryb morskich. Powstała polsko-holenderska spółka dla połowu śledzi „Morze Północne” (w skrócie „Mopol”). Jak dotychczas udział polskiego kapitału w spółce jest niewielki, Holendrzy zatem czer-

pią zyski, jakie przedsiębiorstwo przy nosi...”. A tymczasem port rósł w oczach. W 1935 roku, mając już wykonany awanport i po dwa baseny portu zewnętrznego i wewnętrznego — z magazynami, dźwigami, elewatorami i łuszcarnią ryżu, chłodnią, zakładami przetwarzania surowców olejowych i siecią kolejową, port gdyniński przelał już prawie 7,5 mln ton towarów (charakterystyczne, że zaledwie 112 tys. ton w imporcie), obsługując 4778 statków. Tuż przed wojną — w 1938 roku — budowa portu została faktycznie zakończona. Gdynia zbliżała się do 10 mln ton przeładunków, dystansując Szczecin, Sztokholm i Kopenhagę. Dysponuje już 53 połączeniami liniowymi.

STO DNI

Wojenne zniszczenia Gdyni są znane: w gruzach leży magazyn i nabrzeża, baseny usłane były wrakami, a wejście do portu — zablokowane zatopionym umyślnie przez Niemców pancernikiem „Gneisenau”. Sto wojennych dni dzielących port od zakończenia działań wojennych do przyjęcia pierwszego statku ładującego polski węgiel to epopeja heroizmu, pracy gołymi rękami. Gdynia wróciła do życia.

Przed wojną, Gdynia była jedynym w pełni polskim portem na niewielkim wybrzeżu: po wojnie pozostał portem uniwersalnym, zaczęła się jednak specjalizować w przeładunku drobnicy — na zasadzie podziału zadań między nią a Szczecinem i Gdańskiem. Posiadanie trzech wielkich portów, a zwłaszcza to, że były one zaniedbane w porównaniu z wiecznie nowoczesną Gdynią, miało swoje konsekwencje. Także uprzedmiotowienie kraju, rozwój kopalnictwa surowców zaważyły nieco na czasie tańszych baz przeładunku towarów morskich. Po Świnoujściu nadszedł czas wielkiego Portu Północnego. Czy oznacza to, że czas Gdyni należy do przeszłości? Wprost przeciwnie. Przyszłość Gdyni już widać, gdy obejrzy się rzędy kontenerów lśniące na nabrzeżach. Właśnie przeładunek drobnicy, technika będąca ostatnim słowem nowoczesności w transporcie, stencwi o przyszłości Gdyni.

Konteneryzacja jest kosztowna, musi więc Gdynia jeszcze trochę poczekać, nim stanie się potężną bazą kontenerową, nim otrzyma przystanie dla promów, nowe urządzenia przeładunkowe, połączenia drogowe z lądowym zapleczem. Jednak dla nikogo nie ulega wątpliwości, że Gdynia obchodzi swe 50-lecie z jasno wytyczonymi drogami rozwoju.

TOMASZ MIECIK

